

Annelies de Jong

Speelplek als wijkmotor: ‘We verkopen geen toestellen, maar een plek waar jong en oud elkaar ontmoeten’

Van kabelbaan tot klimaatadaptatie: waarom gemeenten steeds vaker alles bij één partij neerleggen

Een speelplek creëren lijkt simpel. Een glijbaan, een schommel en klaar. Maar volgens Annelies de Jong van BOERplay komt daar tegenwoordig veel meer bij kijken. Gemeenten moeten rekening houden met duurzaamheid, inclusie, veiligheid, participatie, klimaatadaptatie én de wensen uit de buurt. ‘Een speelplek is allang niet meer alleen een plek voor kinderen.’

Auteur: Heleen Kommers

De Jong is manager landschapsonwerp bij BOERplay en ziet hoe de rol van speelplekken verandert. ‘Gemeenten moeten met veel dingen tegelijk rekening houden. Daarom begeleiden wij het volledige traject: van eerste idee tot en met de realisatie. Zo hoeven gemeenten minder af te stemmen en blijft het proces overzichtelijk.’

Een speelplek begint bij de omgeving

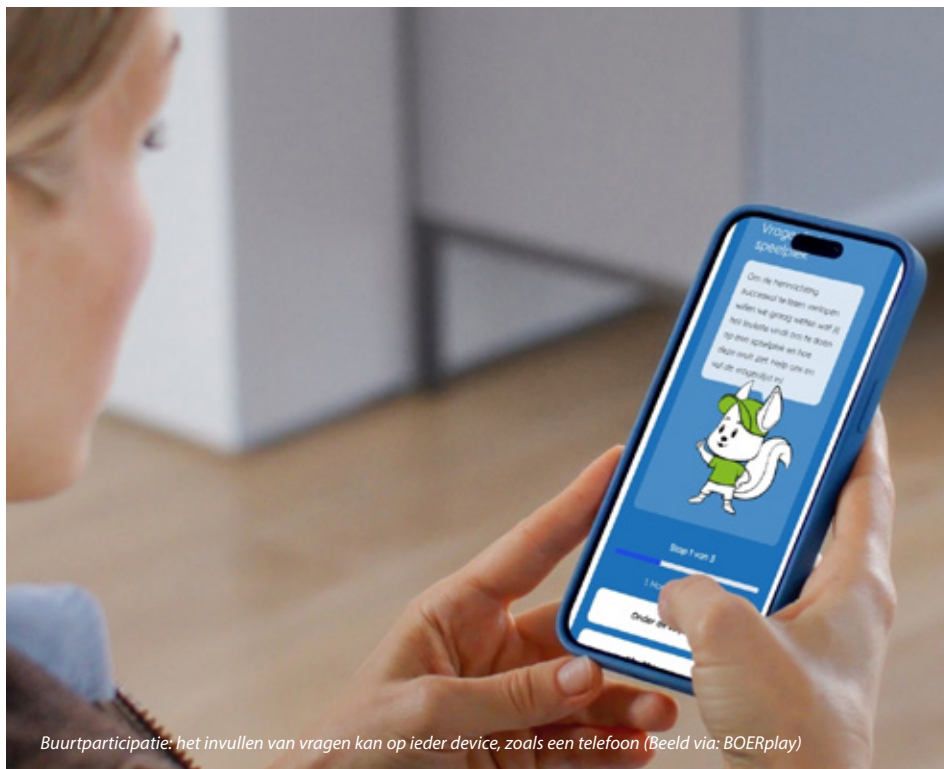
Dat begint al bij de eerste plannen voor een wijk. Niet alleen het speeltoestel telt, maar vooral de omgeving eromheen. ‘Wij zoomen graag even uit. Wat is er al in de wijk? Welke speelwaarde ontbreekt nog? Als ergens al een kabelbaan en klimtoestel staan, is het mis-

schien slimmer om op een andere plek juist iets voor kleinere kinderen te maken.’

Niet vragen om een glijbaan

Volgens De Jong gaat het vaak mis bij de manier waarop bewoners worden betrokken. ‘Als je vraagt: wil je een glijbaan of een klimrek, dan krijg je heel andere antwoorden dan wanneer je vraagt welke speelwaarde iemand belangrijk vindt.’

Daarom werkt BOERplay met een eigen digitale participatietool. Bewoners kunnen daarin aangeven wat zij belangrijk vinden: klimmen, verstoppertje, fantasiespel of juist ontmoeten. Gemeenten bepalen vooraf de kaders. ‘Als een

in de wijk. 'In de ochtend zitten er ouders met kleine kinderen, later ouderen die even uitrusten, 's middags jongeren en daarna volwassenen die sporten of elkaar ontmoeten.'

Door speeltoestellen te combineren met sportelementen, groen en zitplekken ontstaat volgens haar een plek die de hele dag door gebruikt wordt. 'Dan wordt het een speel- én beweegplek voor de hele wijk.'

Minder weggooien, slimmer hergebruiken

Duurzaamheid speelt inmiddels een grote rol in aanbestedingen. Daarom werkt BOERplay met modulaire toestellen en hergebruik van materialen. 'Een toestel dat op de ene plek verdwijnt, kan ergens anders weer terugkomen. Zo verlengen we de levensduur van materialen, voorkomen we onnodige verspilling en voelt het voor bewoners toch als een nieuw speeltoestel.'

Ook onderdelen worden los vervangbaar gemaakt. 'Als één streng van een klimnet slijt, hoeft niet meteen het hele net vervangen te worden.'

Daarnaast beschikt BOERplay per toestel over een Environmental Product Declaration (EPD) met MKI score. Daarmee kunnen gemeenten duurzamere keuzes beter onderbouwen. 'Soms lijkt hout duurzamer, maar gaat staal uiteindelijk veel langer mee. Je moet naar de hele levensduur kijken.'

Eén aanspreekpunt van schets tot aanleg

Volgens De Jong zit de grootste winst voor gemeenten uiteindelijk in het totaalpakket. Ontwerp, participatie, productie en aanleg lopen via één partij. 'Omdat ontwerp, productie en aanleg nauw samenwerken, verlopen projecten efficiënter en met minder overdrachtsmomenten. En dan voorkom je dat verschillende aannemers langs elkaar heen werken.'

En dat scheelt tijd én fouten. 'Gemeenten hebben al genoeg op hun bord. Dan helpt het als één partij het hele traject kan begeleiden.'

gemeente bepaalde keuzes rondom beheer of inrichting niet passend vindt, houden we daar rekening mee.'

De digitale aanpak levert volgens haar veel meer reacties op dan een traditionele bewonersavond. 'Bij een bijeenkomst komen vaak maar enkele mensen, dat zijn meestal de mensen die overlast verwachten.'

'Kinderen moeten ook een beetje risico kunnen nemen'

De Jong ziet dat speelplekken steeds veiliger zijn geworden, terwijl kinderen juist leren van uitdaging. 'Risicovol spelen vinden wij heel belangrijk. Een kind dat eerst met hulp over een boomstam loopt en het later zelfstandig doet, ontwikkelt niet alleen motoriek, maar ook zelfvertrouwen.'

Volgens haar zit de waarde van een speelplek vaak juist in de onverwachte elementen. 'Kinderen vinden een heuveltje met takken soms interessanter dan het speeltoestel zelf.'

Groen speelt daarin een grote rol. 'Een struimbosje, een levende klimboom of een wadi biedt veel meer speelwaarde dan mensen soms denken. Groen combineert speelwaarde met klimaatadaptatie. Tegelijk helpt het tegen hittestress, wateroverlast en voor biodiversiteit.'

Inclusief is meer dan een rolstoelhelling

Gemeenten vragen steeds vaker om inclusieve speelplekken. Toch wordt daarbij volgens De Jong nog te vaak alleen gedacht aan rolstoelgebruikers. 'Maar slechts een klein deel van de mensen met een beperking zit in een rolstoel.'

Daarom kijkt BOERplay breder. Bijvoorbeeld naar kleurcontrasten, toegankelijkheid voor ouderen of kinderen die minder goed ter been zijn. 'Ook een ouder met een rollator moet samen met een kind bij een speeltoestel kunnen komen. Inclusie gaat ook over rust, overzicht, zintuigen en samen kunnen spelen.'

Van speelplek naar ontmoetingsplek

De klassieke speeltuin verandert volgens De Jong steeds meer in een multifunctionele plek

De digitale aanpak levert veel meer reacties op dan een traditionele bewonersavond

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!